

نام و نام خانوادگی:

نام درس: فارسی ۲ پایه: یازدهم رشته تحصیلی: تجربی

نام دبیر:

مدت امتحان: ۷۵ دقیقه تعداد صفحات: ۴ نمره:

الف. قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱. در متن زیر دو غلط املائی وجود دارد، آن‌ها را بیابید و اصلاح کنید. (۰,۵)

خاک زلیل را از حضرت عزت به چندین اعزاز می‌خوانند. و خاک در کمال مذلت و خاری با حضرت عزت و کبریایی چندین ناز می‌کنند

۲. با توجه متن، املائی کدام واژه نادرست است (۰,۲۵)

الف. صور: جشن ب. طوع: فرمان برداری ج. صعب: دشوار ت. وزر: بار سنگین

۳. با توجه به جمله و با استفاده از رابطه‌ی معنایی «ترادف» از متن زیر واژه‌ی مناسبی برای کلمه «عقد» انتخاب کنید. (۰,۲۵)

او را یافتم آن جا بر زیر تخت نشسته، پیراهن توی، مخنقه در گردن و بوالعلائی طیب، آن جا بر زیر تخت نشسته.

۴. رابطه معنایی (تضاد،، تضمن، ترادف، تناسب) هر یک از واژه‌های زیر را بنویسید. (۰,۵)

الف. موج و دریا: ب. تلاش و کوشش:

۵. معنی واژگانی که زیر آن خط کشیده شده است را بنویسید. (۱)

حکمت ربوبیت به سرملائکه فرو می‌گفت

کان چهره مشعشع تابانم آرزوست

بالبداهه از امیر معزی تقلید کرده

دربار از درون در تب و تاب التهاب بود

۶. در بیت «گر من نظری به سنگ بر بگمارم از سنگ، دل سوخته بیرون آرم» جمله‌ی وابسته و جمله‌ی هسته و حرف ربط پیوند را به

صورت دقیق مشخص کنید. (۰,۷۵)

۷. از میان ترکیب‌های زیر همه یکسان اند. بجز (۰,۲۵)

اسرای اردوگاه / شرایط طاقت فرسا / سرباز وطن / سپاه روس

۸. در مثال‌های زیر نقش‌های تبعی را بیابید. (۰,۵)

الف. هر نفس از آواز عشق می‌رسد از چپ و راست / ما به فلک می‌رویم عزم تماشای که راست

ب. شاه از قدرت همسایه شمالی خود روسیه کم و بیش آگاهی داشت.

۹. با توجه به بیت‌های زیر به سوالات پاسخ دهید. (۱)

برو شیر درنده باش ای دغل

مینداز خود را چو روباه شل

چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر

چه باشی چو روبه به وامانده سیر؟

الف . دو بیت چند جمله دارد ؟

ب . منادا را در بیت بیابید .

ج . نقش دستوری واژه (سیر) را در مصرع چهارم مشخص کنید .

د . نوع استفهام را در متن مشخص کنید

۱۰ . نوع وابسته های (پشین ، پسین) مشخص شده را تعیین کنید . (۱)

الف . از بسیاری نکت چیزی را که در او کراهیتی نبود   ب . خبری سخت ناخوش در لشکرگاه افتاد

پ . میرزا قائم مقام را پدر معنوی خود می دانست   ت . به آتش های ترک و خون تازیک

۱۱ . نقش دستوری واژه های مشخص شده را نشان دهید . (۱)

الف . به مغرب سینه مالان قرص خورشید   نهان می گشت پشت کوهساران

ب . اگر یک لحظه امشب دیر جنبد   سپیده دم جهان در خون نشیند

پ . در آن تاریک شب می گشت پنهان   فروغ خرگه خوارزمشاهی

ت . روس ها مثل مور و ملخ در شهر پراکنده شدند .

ب . قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۲ . هریک از آرایه های گروه «ب» متناسب با کدام عبارت در گروه «الف» است . (در گروه ب یک آرایه اضافه است)(۰,۷۵)

الف   ب

۱ . به ید قدرت در گل ، از گل دل کرد   ۱ . تشبیه

۲ . از جای چو مار حلقه برجست   ۲ . مجاز

۳ . به ترانه های شیرین ، به بهانه های زرین   ۳ . ایهام

بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را   ۴ . حس آمیزی

۱۳ . با توجه به بیت « زنخدان فرو برد چیزی به جیب   که بخشنده روزی فرستد ز غیب »

به پرسش ها پاسخ دهید . (۰,۵)

الف . کنایه را پیدا کنید .

ب . کدام واژه ها با هم رابطه ی جناس دارند .

۱۴ . در بیت « میان موج می رقصید در آب / به رقص مرگ اختر های انبوه » کدام آرایه وجود دارد ؟ (۰,۲۵)

ایهام - حس آمیزی - تشخیص - تضاد

۱۵. ابیات بعد و قبل اشعار زیر را کامل کنید . (۲)

الف . ای آفتاب حسن ، برون آ ، دمی ز ابر
کان چهره مشعشع تابانم آرزوست

..... (بیت بعد)

*****

..... (بیت قبل)

ب. بر قدم او قدمی می کشید
و ز قلم او رقمی می کشید

۱۶. به شعر امواج سند چهارپاره یا «.....» می گویند که برای طرح مضامین اجتماعی - سیاسی بکار می رود و رواج آن از دوره ..... بوده است . (۵, ۰)

۱۷. آرایه ادبی مثال های زیر را بیابید و نوع آن را مشخص کنید (۵, ۰)

الف . سینه ها را سپر گلوله های آتشین ساختند . ( )

ب . عقربه ها تنبل شده بودند شاید هم مرده . ( )

۱۸. کلمات مشخص شده در عبارت « هردو در پالیزسعدی می چریدیم و بیشتر بر فوران تخییل راه می رفتیم » چه آرایه ادبی دارند بیان کنید . (۵, ۰)
قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۹. در بیت « گویند ز عشق کن جدایی // این نیست طریق آشنایی » کدام ویژگی مجنون بارز است ؟ (۲۵, ۰)

۲۰. منظور دکتر محمد علی اسلامی ندوشن از این که « خاله ام موجود یک کتابی بود » چیست ؟ (۵, ۰)

۲۱. منظور از جمله ی « اگر جنگ چیز های ارزشمندی را از ما گرفت، در مقابل در هایی را به روی ما گشود » چیست ؟ (۵, ۰)

۲۲. کدام یک از ابیات زیر در حیطه ادب غنایی جای دارد ؟ (۲۵, ۰)

الف . بگری ای جوان دست درویش را
نه خود را بیفکن که دستم را بگیر

ب . پرورده عشق شد سرشتم
جز عشق مباد سرنوشتم

۲۳. در بیت « چون رایت عشق آن جهانگیر
شد چون مه لیلی آسمان گیر » ، « چون » ها چه تفاوتی با هم دارند ؟ (۵, ۰)

۲۴. مقصود شاعر از مصراع « بیابان بود و آب سرد و استسقا » چیست ؟ (۲۵, ۰)

الف . بی اعتنایی ب . راحتی طلبی ج . نا آشنایی د . ناگزیری

۲۵. با توجه به عبارت زیر پاسخ دهید .

قاضی گفت : بگویم که مرا سخت دریا بست نیست ، اما چون به آنچه دارم و اندک است . قانعم و زر و بال این ، به چه کار آید ؟

الف . از عبارت « سخت دریا بست نیست » چه مفهومی دریافت می کنید . (۲۵, ۰)

ب . کدام ویژگی اخلاقی قاضی بست آشکار است ؟ (۲۵, ۰)

۲۶. مفهوم مشترکی بین عبارت و بیت زیر وجود دارد. توضیح دهید. (۵, ۰)

الف. آسمان بار امانت نتوانست کشید / قرعه ی کار به نام من دیوانه زدند

ب. گوهر عشق بود که به «عنوان امانت در صدف شناخت الهی» جای داده بودند و بر ملک و ملکوت عرضه داشته هیچ کس «استحقاق» خزانگی آن گوهر نیافته.

۲۷. ابیات و عبارات زیر را ساده و روان معنی کنید.

الف. آبی تر از آنیم که بی رنگ بمیریم / از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم (۷۵, ۰)

ب. کمال عقل آن باشد در این راه / که گوید نیستم از هیچ گاه (۷۵, ۰)

ج. ماند غرامت زده از کار خویش (۲۵, ۰)

د. دور روزگار بر سر ما چرخ ها خواهد زد و تغییرات بی شمار خواهد نمود. (۵, ۰)

ه. اگر حق تعالی را با این قالب، سرکاری خواهد بود، در این موضع تواند بود. (۵, ۰)

و. مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند از پنجره های باز و نورگیر، گریزان هستند (۱)

ز. به روز مرگ چو تابوت من روان شد / گمان میر که مرا درد این جهان باشد (۱)